

ERŐSÖDÖTT A POLITIKA ÉS A GAZDASÁGI ELIT ÖSSZEFONÓDÁSA

WWW.FIGYELO.HU

ÜZLET, GAZDASÁG, TÁRSADALOM

FIGYELO

42



2012.
OKTÓBER 18-24.
ÁRA:
490 FT

Feltörekvő vállalatok a nagy ugrás előtt

MAGYAR JÖVŐCSINÁLÓK

Interjú a MÁV elnök-
vezérigazgatójával

Érdemes támogatott
lakáshitelt felvenni

Válságkezelés
a Nobel-díjas Európában

KPS

Csak Magyarországon évente több mint 50 ezer embernek kell szembenéznie azzal az elborzasztó ténnyel, hogy orvosa daganatos megbetegedést diagnosztizál nála. Az általában alkalmazott klasszikus kemoterápiák nem tudnak pontosan célozni, inkább szőnyegbombázás-szerűen próbálják elérni a kívánt hatást. A jelenleg kapható legkorszerűbb készítmények ezzel szemben úgynevezett célzott gyógyszerek, vagyis megpróbálják molekuláris szinten meggátolni a sejtek burjánzását, megszüntetve azt a bizonyos jelátviteli hibát, amely a betegséget okozza. Több száz jelátviteli problémára több száz gyógyszert is fejlesztenek a gyártók, ám a beteg – és a gyógyszert finanszírozó biztosító – szempontjából az a legfontosabb kérdés, hogy jelen van-e a célpont a beteg daganában. A KPS olyan diagnosztikai eljárásokat fejleszt és alkalmaz,

amelyekkel meg lehet állapítani, hogy egy adott célzott gyógyszer a beteg esetében hatásos lesz-e, vagy teljesen felesleges próbálkozni vele. Ráadásul egyetlen mintából le lehet futtatni a vizsgálatot az összes piacon lévő és fejlesztés alatt álló gyógyszerre is. Nem nehéz belátni, ilyen helyzetben óriási értéket jelent a beteg és a kezelőorvos számára az az információ, hogy a tervezett vagy éppen fejlesztési fázisban lévő szer hatással lehet-e a betegségre. Nem meglepő módon tehát a megbízható diagnosztikában óriási üzleti lehetőségek is rejlenek.

Márpedig a molekuláris biológiával foglalkozó Peták

István és a kutatóorvos Schwab Richárd pont ilyen módszereket fejlesztett ki. Előbbi éppen egy amerikai Fulbright-ösztöndíj után tért haza, utóbbi pedig Bázalból települt vissza Magyarországra, amikor találkoztak, és eldöntötték, hogy saját cégben egyesítik addigi tudásukat. A KPS rövidítés utolsó két tagja tehát adott volt, a K pedig Kollár Katalin első ügyvezetőjük nevéből származik.

A KPS tavaly ugyan még csak 128 milliós bevételt ért el, a fejlődése azonban nagyon gyors. De ennél is fontosabb, hogy óriási tere van, mivel a molekuláris diagnosztikának elképesztően nagy felfutást jósolnak a közeljövőben. Tavaly már ezer magyar beteg szövetmintáját vizsgálták, és ahogy Schwab Richárd fogalmaz, ennél gyorsabb fejlődés jelenleg elképzelhetetlen. „Kis túlzással azt lehet mondani, hogy a diagnosztika veszi át az orvoslásban a döntő szerepet. Ha ugyanis pontosan meg tudjuk határozni, hogy molekuláris szinten mi okozza a problémát, akkor a jövőben akár több száz gyógyszer közül ki tudjuk választani a legmegfelelőbbet az adott beteg számára” – mondja Peták István.

Iparág: orvosi biotechnológia

Árbevétel 2011-ben:

128 millió forint

Árbevétel-emelkedés

2011-ben: 94 százalék

Üzemi eredmény: 21 millió

forint

Alkalmazottak száma: 9

Kockázati tőke: PortfoLion,

160 millió forint

Erősség: időben indul egy

várhatóan óriásira növekvő

világpiacon

Gyenge pont lehet:

várhatóan igazi

cégóriásokkal kell

küzdeniük

Hasonló diagnosztikai eljárások fejlesztésével ugyan mások is foglalkoznak világszerte, a magyar kutató-cégtulajdonosok azonban biztosak benne, hogy a menedzser-szakirodalomból ismert 10 ezer órás szabály erre a piacra fokozottan érvényes. Azaz egyszerűen nem lehet elindítani a szolgáltatást a megfelelő előkészületek, a tapasztalat hiányában, így a tudás és a know-how birtokában lévő vezető játékosok száma nem nőhet gyorsan. A KPS nagy potenciálja – a szakmai háttértudás mellett – a jó időben való indulásban rejlik, technológiai fejlesztéseikkel tartják a lépést a világ élvonalával.

A piacot azonban minél gyorsabban meg kell dolgozniuk regionális szinten és Európában is. Ebben látott fantáziát a PortfoLion kockázati tőke-befektető is, amely nemrég 160 millió forinttal szállt be, hogy a KPS megvesse a lábát Romániában, Szlovákiában és Lengyelországban. Meghatározó klinikákkal tárgyalnak arról, hogy a diagnosztikai szolgáltatást adott esetekben tőlük rendeljék meg. A környező országokban való terjeszkedést az is segíti, hogy ott az egészségbiztosító a térítés szempontjából nem tesz különbséget az állami és a magánlabor között, vagyis a betegek sokkal könnyebben, olcsóbban hozzáférnek a szolgáltatáshoz. A terjeszkedés révén a németországi Heidelbergben is megjelentek, a nemzetközi piacot Németországból célozzák, a k+f tevékenység azonban Magyarországon marad. A cég abban a szerencsés helyzetben van, hogy a szövetminták könnyen szállíthatók, vagyis egy külföldön levett mintát könnyű a magyar laborba hozni, az eredményeket pedig digitális formában pillanatok alatt visszaküldik.

Hyd

Somlyai Gábor házi archívumában van egy számára kedves papírfecni, amelyre még 1976-ban, egyetemi tanulmányait megelőzően jegyzett fel egy gondolatot. Akkor azt feltételezte, hogy a pozitív töltésű hidrogénionok áramlásában bekövetkezett hibára vezethető vissza a rák kialakulása. Ma is ez a meggyőződése, kiegészítve azzal, hogy a hidrogén leggyakoribb formája és annak kétszer nehezebb atomtömegű változata, a deutérium együtt szabályozza a sejtosztódást. Lényegében egész életét ennek a gondolatnak rendelte alá, a deutériummal, pontosabban a deutériummegvonással kapcsolatos kutatásoknak szentelte. Feltevése az, hogy ha a természetben és az élő szervezet-

HIRDETÉS

RKRAFT

Wir wachsen am Flughafen München weiter und stellen ein:

Mitarbeiter

für die Be- und Entladung von Flugzeugen

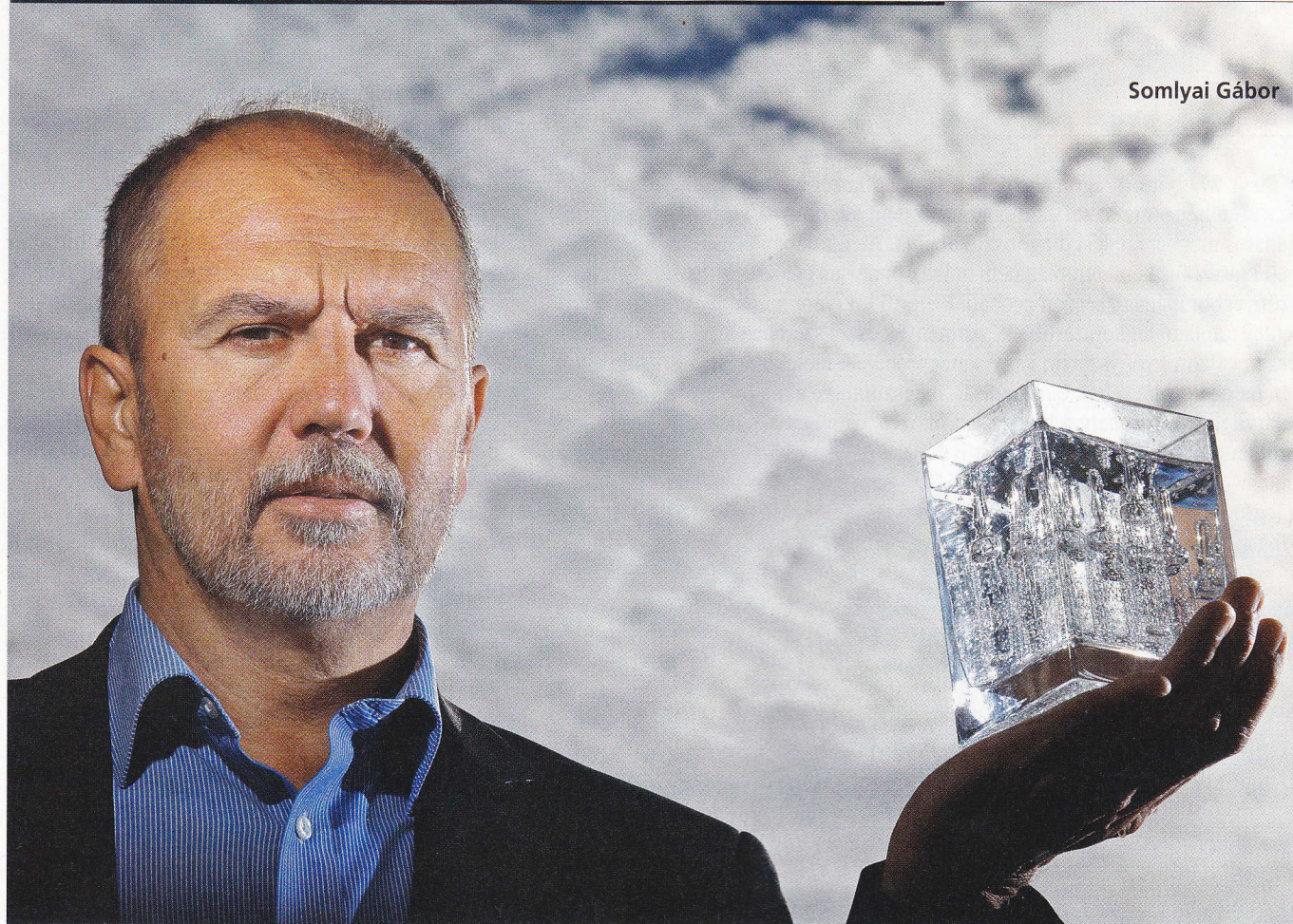
Wir bieten Ihnen eine attraktive Tätigkeit in einem spannenden Umfeld bei leistungsgerechter Bezahlung. Die Ausbildung erfolgt durch uns. Eine Unterkunft kann auf Anfrage gestellt werden.

Wir erwarten Ihre persönliche Zuverlässigkeit, die Sie durch Vorlage eines aktuellen Führungszeugnisses belegen können.

Wenn Sie außerdem körperlich belastbar, im Besitz der Fahrerlaubnis Klasse B und eines Pkws sind und die deutsche Sprache in Wort und Schrift gut beherrschen, freuen wir uns auf Ihre Bewerbung.

Ihre Bewerbungsunterlagen in Deutsche Sprache senden Sie bitte an unsere E-Mail-Adresse: muc@r-kraft.hu

Unsere Partner in Ungarn: R-KRAFT Kft.



ben előforduló deutérium koncentrációját csökkentik, akkor ehhez a változáshoz csak az egészséges sejtek tudnak megfelelően alkalmazkodni, a rákos vagy potenciálisan rákot okozó sejtek nem, ezért elpusztulnak. Somlyai Gábor ezért olyan vizet állít elő Hyd nevű cégében, amelynek deutériumtartalma a természetesnél alacsonyabb. Ezt a csökkentett deutériumtartalmú vizet fogyasztva a szervezet deutériumkoncentrációja és így a megbetegedés valószínűsége is csökken, illetve a daganatos sejtek elpusztulhatnak. Bár az elképzelést az elmúlt 20 évben többen vitatták, tudományos és üzleti szempontból is kiállta a próbát, a betegek nagy része pedig a lábával szavazott, és vett az 1–3000 forintos palackokból. A magas ára egyébként az energiaigényes előállítás költségére vezethető vissza; a víz (H₂O) és a nehézvíz (D₂O) a forráspontkülönbség alapján választható szét, de mivel mindössze 1,5 fok az eltérés, a gyártástechnológiának nagyon precíznek kell lennie.

A Hyd tavaly már 715 milliós árbevételért el, vagyis megduplázta a forgalmát. A céget átvilágította a Primus Capital kockázati tőke-befektető, és kétszer 200 millió forinttal be is szállt. Ebből a Hyd egyrészt

saját, a gyógyszer- és az élelmiszeriparban elterjedt szabvány, a GMP előírásainak megfelelő gyártóbázist épít, másrészt olyan fordulóponthoz érkezik, amelyhez sok pénzre lesz szüksége: a tervek szerint újra humánklinikai vizsgálatot indít leukémiás betegek bevonásával. A kettes fázisú klinikai vizsgálat hat hónapon keresztül folyik majd, a tervek szerint négyöt hazai és egy osztrák klinikán. Ha jók lesznek az eredmények, óriási piacra léphet be a cég. Somlyai Gábor természetesen optimista, már csak azért is, mert daganatellenes állaggyógyszerként már 1999 óta használják a készítményt, és a kezelt állapotok 50 százaléka meg is gyógyul a terápiának köszönhetően.

A Hydnek hagyományosan sok tulajdonosa volt, mert az elmúlt mintegy 20 évben Somlyai Gábor alapítóként gyakran nem tudta másképp előteremteni a működéshez szükséges tőkét, mint hogy részesedést adott a projektben fantáziát látóknak. Mára a tulajdonosi struktúra a Primus belépésével letisztult, és a gyógyszerfejlesztés mellett a deutériumcsökkentett víz termékfejlesztésére is jut majd energia. A tervek szerint a funkcionális élelmiszer hamarosan nemcsak ásványvíz, hanem egyéb formában is piacra kerül.

Iparág: gyógyszer (funkcionális élelmiszer)

Árbevétel 2011-ben: 715 millió forint

Árbevétel-emelkedés

2011-ben: 100 százalék

Üzemi eredmény: 112 millió forint

Alkalmazottak száma: 14

Kockázati tőke: Primus Capital, 400 millió forint

Erősség: potenciálisan onkológiai gyógyszerek fejlesztése

Gyenge pont lehet: ha a tesztek nem hozzák a várt eredményt, a cég a speciális élelmiszerek piacán marad